

این صفحه را حذف نکنید و از صفحه بعد متن مقاله را با درج عنوان و... شروع کنید

هفتمین همایش ملی بنیاد علمی قانون یار

همایش پژوهش های علمی علوم اسلامی و انسانی در عصر نوین

بنیاد علمی قانون یار - آموزش و پرورش استان کرمانشاه - واحد پژوهش سپاه پاسداران (با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه رازی، دانشگاه آزاد، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه پیام نور کرمانشاه، دانشگاه علمی و کاربردی، جهاد دانشگاهی واحد کرمانشاه، دانشگاه صنعتی کرمانشاه، بنیاد شهید و سازمان ارشاد و
سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در پایگاه های ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش: ۸ اسفندماه ۱۴۰۳ شماره مقاله: ۲۸/۹۷۸۲ رده بندی کنگره: ب ۵۶/۷۹۰

چالش ها و راهکارهای اثربخشی فاکتورهای نوآورانه

هوش مصنوعی بر فعالیتهای تربیتی دانش آموزان

الهام کمري^۱

کارشناسی ارشد آنالیز عددی و دبیر ریاضی آموزش و پرورش ناحیه دو کرمانشاه

چکیده

در عصر کنونی، هوش مصنوعی (AI) و فناوریهای نوین در سیستم آموزش و پرورش رشد چشمگیری داشته اند. هدف از این مقاله بررسی تأثیر فاکتورهای نوآورانه هوش مصنوعی بر فعالیتهای تربیتی دانش آموزان و مدیریت چالش های موجود است. از اصلی ترین تأثیرات هوش مصنوعی بر تربیت دانش آموزان می توان به شخصی سازی فرآیند تدریس اشاره کرد که موجب افزایش کیفیت آموزش می شود. با این حال، چالش هایی نظیر حفظ حریم خصوصی، کاهش تعامل بین یادگیرنده و مربی، و نابرابری آموزشی ناشی از عدم دسترسی یکسان به فناوری وجود دارند. در این مقاله، ضمن بررسی این چالش ها، راهکارهایی همچون فراهم آوردن محیطی امن، حفظ تعامل انسانی، و ایجاد شرایط دسترسی برابر به فناوری ارائه شده است.

واژگان کلیدی: هوش مصنوعی، فعالیتهای تربیتی، یادگیری شخصی سازی شده، آموزش

^۱ elhamkamari۵۵@gmail.com

مقدمه

هوش مصنوعی که به طور خلاصه AI خوانده می شود، شاخه ای از علوم کامپیوتر است که به شبیه سازی هوش انسان و حیوانات در دستگاه های کامپیوتری می پردازد. آموزش، پایه و اساس نسل های آینده بشر را بنا می کند. بنابراین منطقی است از هوشمندانه ترین و پیشرفته ترین فناوری ها برای این حوزه استفاده شود. گسترش کاربردهای هوش مصنوعی در آموزش، تغییرات شگرفی را ایجاد کرده است. پذیرش جهانی این فناوری در آموزش، نحوه آموزش و یادگیری را دگرگون کرده است. به عبارت دیگر، هوش مصنوعی، تغییرات مثبتی را در سیستم های آموزشی ایجاد کرده و توانسته فواید قابل توجهی از قبیل بهبود نحوه یادگیری و آموزش و افزایش جذابیت آن، تسهیل ارزیابی و برنامه ریزی تحصیلی و تدوین محتوای آموزشی را ایجاد کند. این فناوری در زمینه های مختلفی از جمله آموزش و پرورش تأثیرات گسترده ای داشته و به عنوان ابزاری نوین در شخصی سازی یادگیری و بهبود فرآیندهای آموزشی شناخته می شود. با این حال، کاربرد AI در تعلیم و تربیت دانش آموزان علاوه بر مزایا، چالش هایی را نیز به همراه دارد. در این مقاله، به بررسی این چالش ها و ارائه راهکارهای بهینه برای استفاده اثربخش از هوش مصنوعی در فعالیت های تربیتی و همچنین آموزشی پرداخته می شود. : با وجود تمام تفاوت ها میان نسل جدید و نسل گذشته و توجه به پیشرفت سریع و چشمگیر تکنولوژی، سوالی که مطرح می شود این است که فناوری های جدید همچون هوش مصنوعی که موجب افزایش لذت انسان و حتی فرصتی برای رشد و پیشرفت او می شود، باید برای کودکان محدود شود یا در دسترس آن ها قرار گیرد؟، پاسخ به این سوال نیازمند بررسی آثار تربیتی است که هوش

مصنوعی بر شکل‌گیری شخصیت فرزندان و تاثیر آن بر تربیت صحیح کودکان خواهد بود تا بتوان پاسخ و راهکاری موثر برای چگونگی استفاده از هوش مصنوعی در تربیت فرزندان ارائه کرد.

بخش اول: نگاهی به تاریخچه هوش مصنوعی

اگر بخواهیم تاریخچه هوش مصنوعی را مرور کنیم، احتمالاً باید به سال ۱۷۷۰ بازگردیم. زمانی که یک مهندس شطرنج باز نان‌بغه به نام ولفگانگ فان کمپلن، ماشینی را برای انجام بازی شطرنج اختراع کرد که می‌توانست با توجه به شرایط بازی و نحوه چیدمان مهره‌ها، مانند یک انسان بدون راهنمایی هیچ فرد دیگری، به تنهایی دست به انتخاب بزند و با اهرم‌هایی که آقای کمپلن طراحی کرده بود، مهره‌ها را جا به جا کند. از همان زمان بود که موضوع هوش مصنوعی در جهان ما کلید خورد، و از آن زمان تاکنون ذهن‌های زیادی را به خود مشغول داشته است اما واژه هوش مصنوعی برای اولین بار در سال ۱۹۵۶ توسط آقای مک کارتی، دانشمند آمریکایی در کنفرانس دارتموث بیان شد و همین امر، موجی از تحقیقات و پژوهش‌ها در خصوص این پدیده را به همراه آورد. به طوری که سالیان ۱۹۵۶ تا ۱۹۷۴ را در زمره سال‌هایی طلایی برای هوش مصنوعی به شمار می‌آورند. در سال‌های اخیر، ترکیب فناوری‌ها و شیوه‌های مدرن در سیستم‌های سنتی آموزشی، به منظور بهبود تجربه پرورش و یادگیری با رشد فزاینده‌ای همراه بوده است. هوش مصنوعی پتانسیل ارائه طیف گسترده‌ای از انواع آموزش را دارد. در این راستا می‌توان به سیستم‌های مدیریت یادگیری، گیمیفیکیشن، یادگیری با کمک ویدئو و واقعیت مجازی، به عنوان نمونه‌هایی

اشاره کرد که سطح تعامل با زبان آموز و حتی برنامه‌ریزی‌های آموزشی را بهبود بخشیده‌اند.

بخش دوم: جایگاه هوش مصنوعی در آموزش و تربیت دانش آموزان

در حال حاضر، هوش مصنوعی به طرق مختلفی در عرصه آموزش و یادگیری مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ از چت‌بات‌هایی که پشتیبانی ۲۴ ساعته از زبان آموزان را ارائه می‌کنند تا الگوریتم‌های یادگیری شخصی‌شده‌ای که بر اساس نیازهای هر زبان آموز و به صورت شخصی سازی شده طراحی شده‌اند. ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی نیز برای خودکارسازی وظایف اداری مانند درجه‌بندی تکالیف و ارائه بازخورد مورد استفاده قرار می‌گیرند. علاوه بر این، هوش مصنوعی به منظور تجزیه و تحلیل مقادیر زیادی از داده‌ها برای شناسایی الگوها و بینش‌هایی استفاده می‌شود که می‌تواند به توسعه استراتژی‌ها و سیاست‌های آموزشی جدید کمک کند.

بند اول: معضلات اثر هوش مصنوعی بر آموزش و یادگیری

نتیجه/پیامد	شرح مشکل	معضل
- ایجاد رقابت نابرابر بین طبقات اجتماعی. - محرومیت افراد کم‌برخوردار از تکنولوژی. - ترک تحصیل زبان‌آموزان.	نبود گوشی هوشمند و کامپیوتر در مناطق محروم.	عدم دسترسی یکسان
- کاهش استقبال از مؤسسات سنتی. - بقا و رشد فقط برای مراکزی که با فناوری تطبیق یابند.	رشد آموزش آنلاین و کاهش نیاز به مؤسسات سنتی.	چالش‌های مؤسسات آموزشی
نگرانی در مورد استفاده نادرست از داده‌ها و تأثیر بر اعتماد کاربران.	خطر نقض حریم خصوصی و سوءاستفاده از داده‌های زبان‌آموزان.	حریم خصوصی و امنیت داده‌ها
- افت کیفیت یادگیری. - تمرکز صرف بر آموزش اصول اولیه. - کاهش یادگیری خلاقانه.	کاهش تعامل مستقیم بین معلم و زبان‌آموز.	جایگزینی تعامل انسانی

نتیجه/پیامد	شرح مشکل	معضل
-هوش مصنوعی به عنوان ابزار کمکی. -کاهش تعامل انسانی در تدریس.	احتمال کاهش نیاز به معلمان انسانی در آینده به دلیل پیشرفت هوش مصنوعی.	کم‌رنگ شدن نقش معلمان
-نیاز به یادگیری مهارت‌های جدید. -تغییر در ماهیت شغل‌های سنتی. -جابه‌جایی نیروی کار	احتمال کاهش فرصت‌های شغلی برای مربیان و کارکنان پشتیبانی با ادامه پیشرفت فناوری.	از بین رفتن مشاغل در بخش آموزش

به هرصورت باید اذعان داشت بر این اساس، در دنیای امروزی که همواره شاهد رشد و توسعه فناوری‌های جدیدی همچون هوش مصنوعی هستیم، باید سعی کنیم ضمن آشنایی با امکانات و قابلیت‌های متعدد آن با آسیب‌ها نیز آشنایی داشته باشیم و با نگاهی عمیق‌تر از آن بهره بگیریم، بدون شک فناوری هوش مصنوعی جای خود را در ارتباطات و آموزش فرزندان نسل جدید باز کرده است و می‌طلبد والدین دغدغه این موضوع را داشته باشند و با افزایش دانش و آگاهی خود برای تربیت صحیح فرزندان تلاش کنند و گامی مثبت برای فرهنگ‌سازی استفاده از رسانه‌ها و فناوری‌های نوین بردارند.

بخش سوم: روش پژوهش

روش تحقیق در این پژوهش از روش مروری استفاده شده و بر اساس ده مقاله داخلی و خارجی، فاکتورهای نوآورانه مرتبط با چالش‌ها و راهکارهای اثربخشی هوش مصنوعی در فعالیت‌های تربیتی دانش‌آموزان بررسی شده‌اند.

بخش چهارم: پیشینه پژوهشی و تحقیقاتی پیشینه داخلی

بند اول: پیشینه پژوهش داخلی

- مقاله «رویکردهای نوآورانه‌ی مبتنی بر هوش مصنوعی در علوم تربیتی» به شناسایی تأثیرات و چالش‌های استفاده از هوش مصنوعی در فرآیندهای یادگیری و ارائه‌ی پیشنهادهایی برای بهبود کاربرد این فناوری در نظام آموزشی پرداخته است.
- مقاله «چشم‌اندازها و چالش‌های هوش مصنوعی در آموزش مجازی» تأثیرات هوش مصنوعی بر محیط‌های یادگیری آنلاین را بررسی کرده و راهکارهایی برای افزایش تعامل بین یادگیرنده و مربی ارائه داده است.
- پژوهش «شناسایی علل افت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول با استفاده از الگوریتم‌های پیش‌بینی‌کننده‌ی هوش مصنوعی» نشان داده که الگوریتم‌های یادگیری ماشینی می‌توانند به شناسایی و همچنین حل مشکلات تحصیلی دانش‌آموزان کمک کنند.

بند دوم: پیشینه پژوهش خارجی

- مقاله‌ای در AI & Education نشان داده است که ابزارهای تحلیل احساسات مبتنی بر هوش مصنوعی می‌توانند به معلمان در درک بهتر تعاملات دانش‌آموزان با محتواهای درسی کمک کنند.
- تحقیق دیگری در Educational Psychology Review به بررسی تأثیر چت‌بات‌ها و سیستم‌های مشاوره‌ی هوشمند در کاهش اضطراب و بهبود تصمیم‌گیری تحصیلی دانش‌آموزان پرداخته است.
- مطالعه‌ای در International Journal of Artificial Intelligence in Education نشان داده است که سیستم‌های هوش مصنوعی با خود کارسازی وظایف ارزیابی می‌توانند نقش مؤثری در افزایش کیفیت یادگیری ایفا کنند.

نتیجه‌گیری

در جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مقاله حاضر باید گفت تحقیقات نشان داده‌اند که استفاده از هوش مصنوعی در تعلیم و تربیت می‌تواند موجب افزایش کیفیت یادگیری، تسهیل فرآیندهای آموزشی و بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان شود. با این حال، چالش‌هایی همچون نقض حریم خصوصی، کاهش تعامل انسانی و نابرابری‌های آموزشی باید مدیریت شوند. با وجود مزایای بی‌شماری که هوش مصنوعی برای والدین به همراه دارد، باید به چالش‌های آن نیز توجه داشت. مهمترین این چالش‌ها، حفظ حریم خصوصی داده‌های کودکان و اطمینان از امنیت اطلاعات است. همچنین، باید از وابستگی بیش از حد به هوش

مصنوعی جلوگیری کرد و به نقش حیاتی تعاملات انسانی در تربیت کودکان توجه داشت. اگر امروز رسانه‌ها را تحت مدیریت خود قرار ندهیم، به‌طور حتم فرزندانمان دچار آسیب‌هایی در جنبه‌های مختلف می‌شوند، بنابراین در عصر توسعه تکنولوژی و فناوری‌های نوین است که والدین باید علاوه بر ایجاد تعامل دوسویه با این فناوری‌ها بتوانند به تربیت صحیح و چندجانبه فرزندان در این راستا توجه بیشتری داشته باشند. همچنین باید توجه داشت هوش مصنوعی صرفاً باید به عنوان یک ابزار کمکی در کنار ارتباطات انسانی و عشق و محبت والدین به کار رود. می‌توان گفت که هوش مصنوعی پتانسیل بالایی برای بهبود کیفیت زندگی والدین و پرورش فرزندان موفق‌تر دارد. با انتخاب هوشمندانه ابزارهای موجود و استفاده صحیح از آن‌ها، می‌توان از مزایای این فن‌آوری نوین بهره‌مند شده و چالش‌های آن را به حداقل رساند. همچنین به نظر می‌رسد، مطرح شدن هوش مصنوعی به‌عنوان فناوری جدید در دنیای مدرن امروز، نگرانی‌ها و امیدواری‌هایی را با خود به همراه داشته است، اگرچه با سرعت سریع رشد و ورود آن به زندگی عموم مردم نیاز است خود را برای روبه‌رویی با آن آماده کنیم، چراکه اگر آمادگی نداشته باشیم به‌راحتی از آن تأثیر می‌پذیریم و این می‌تواند تأثیرات مخربی به دنبال داشته باشد، البته این گونه نیست که بخواهیم به‌طور کامل از این فناوری‌ها فاصله بگیریم، بلکه باید با استفاده صحیح و درست از آن بتوانیم زندگی را تسهیل کنیم و استفاده مناسبی از آن داشته باشیم. ضمناً به منظور بهره‌گیری بهینه از این فناوری، تدوین سیاست‌های نظارتی، حفظ تعامل انسانی در آموزش و فراهم آوردن شرایط برابر برای استفاده از هوش مصنوعی

ضروری است. در نهایت، همکاری مستمر بین پژوهشگران و برنامه‌ریزان آموزشی می‌تواند به توسعه‌ی پایدار این فناوری در نظام آموزشی کمک کند.

منابع و مآخذ

الف) منابع فارسی

- حنیفه‌زاده نوده‌ی، فاطمه. (۱۴۰۲). تأثیر هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین آموزشی بر تعلیم و تربیت جهان مدرن. همایش کنفرانس پژوهش‌های مدیریت، تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش.
- بدری، امین. چشم‌اندازها و چالش‌های هوش مصنوعی در آموزش مجازی.
- نقابی، علی‌اکبر، کرمی بیارجمند، اعظم. (۱۳۹۷). پژوهش و شناسایی علل افت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول با استفاده از الگوریتم‌های پیش‌بینی‌کننده‌ی هوش مصنوعی.

ب) منابع لاتین

- Holmes, W., Bektik, D., & de Freitas, S. (2021). *AI in Education: Promise and Challenges*. Educational Media International.
- Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2022). *Artificial Intelligence and Future of Teaching and Learning*. Brookings Institution Press.

- Xu, W., & Warschauer, M. (2020). *AI-Enhanced Learning and the Role of Human Teachers: A Case Study Approach. International Journal of Artificial Intelligence in Education.*

جهت همکاری با بنیاد علمی قانون یار در راستای برگزاری سمینار، کارگاه های آموزشی، کنگره و

نشست های علمی با موسسه تماس بگیرید مدیر پژوهش ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵

بنیاد علمی قانون یار (پ) استان کرمانشاه
مجموعه آموزش و پژوهش بزرگوار

هفتمین همایش ملی پژوهش های علمی علوم اسلامی و انسانی در عصر نوین

گواهی نامه ارائه و پذیرش مقاله
گواهی نامه حضور در همایش

مقالات در موضوعات علوم سیاسی، فقه و حقوق
علوم آموزشی، تعلیم و تربیت و علوم مدیریتی
روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم اسلامی و انسانی

ارسال فایل ورد مقاله به ایمیل
GHanonyar@yahoo.com
یا ارسال از طریق اکانت ایتا، واتس آپ
۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲ یا ۰۹۱۸۸۳۶۸۱۱۳

مقالات در موضوعات علوم سیاسی، فقه و حقوق
علوم آموزشی، تعلیم و تربیت و علوم مدیریتی
روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم اسلامی و انسانی

زمان و مکان برگزاری همایش:
چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۲/۰۸ ساعت ۱۴:۳۰ الی ۱۶:۳۰ سالن همایش متعاقباً اعلام می گردد

با هدف ترویج و اشاعه علم و تقویت رزومه علمی و ارتقاء رتبه بندی معلمان
(مشاور پژوهشی جهت راهنمایی در خصوص نحوه نگارش و ارسال مقاله پژوهشگران - خانم دکتر رضایی ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵)

www.GHanonyar.IR www.Olomensani.IR

وزارت آموزش و پرورش
واحد استان کرمانشاه

مجلس شورای اسلامی
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

وزارت آموزش و پرورش
واحد استان کرمانشاه

مجلس شورای اسلامی
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه

جمهوری اسلامی ایران
واحد استان کرمانشاه